

російській мові. Всюди в тих країнах-винятках (саме винятках, бо, як ми пересвідчилися, нормою для держав сучасного світу є одна офіційна (державна) мова), де функціонують як офіційні (державні) дві або кілька мов, це обумовлено такими справді поважними, вагомими причинами - історичними, географічними тощо, жодної з яких для надання якійсь іншій мові в Україні, крім української, статусу офіційної просто у природі не існує.

По-друге, ніде, ніякій іншій мові не було надано статус другої державної (чи офіційної), доки не була належно утверджена у державі мова народу, що дав назву країні. Аніде на обстежених нами світових обширах не зустрінеш ситуації, за якої державна (офіційна) мова перебувала б ось у такому приниженому, ущемленому, не утвердженому, не відродженому і т. д. стані, як то є сьогодні українська в Україні. Навпаки - непослабна увага до зміцнення позицій, авторитету офіційних мов - така тенденція у всьому цивілізованому чи й не зовсім цивілізованому світі. Причому в більшості країн вона органічно поєднується з турботою про мовно-культурну ідентичність і всіх інших - дуже чисельних і зовсім нечисельних, хто дану країну населяє.

Список першоджерел

1. Ахонин В.С. Англо-французское двуязычие в Канаде. - www.demoscope.ru. - 2004. - № 99.
2. Марусик Т. І співайте французькою. //Урок української. - 2000. - №9. - ст. 62-63.
3. Мировые дискуссии.- www.wdi.ru.- 21.02.2002.

МІМІЧНИЙ ПОРТРЕТ ЛЮДИНИ У КОМУНІКАТИВНІЙ ПРАКТИЦІ

Доп. – студ. Масло В., Ю-43.
Наук. кер. - Батраченко Л.Ф.

За останні десятиріччя інтерес різних наук і галузей психології до невербальної комунікації помітно зріс як у

теоретичному, так і в практичному аспекті. І причин при цьому називають багато. Одна з них, на думку більшості фахівців, полягає у протесті людства проти образу „раціональної людини”, імідж якої створено останнім часом.

Науковими дослідженнями доведено, що за рахунок невербальних засобів відбувається від 40% до 80% комунікації [5]. При цьому 55% повідомлень сприймається комунікатором через вирази обличчя, позу, жести і лише 38% - через інтонацію і голос [3].

Одна з причин, чому недооцінювалося значення цього виду спілкування у сфері як правничої, так і інших комунікацій, розкривається в тому, що невербальна система діє на несвідомому рівні, тому не всі вміють її адекватно розпізнавати. Водночас зауважимо, що саме невербаліка несе більш правдиву інформацію. Мова тіла є відображенням самого ества людини. Вона є первинною, і тому замінити або фальсифікувати цю мову на тривалий час людині важче, ніж змінити свій світогляд.

Серед невербальних засобів спілкування першою називають оптико-кінетичну систему, тобто жести, міміка, пантоміміка та кінетика (рухи тіла). Так, наприклад, вираз, супроводжуваний відповідною мімікою та жестами, може набути протилежного значення, наприклад: „Я прошу тебе йти у своїх справах” з благальним виразом обличчя, може значити залишитися стояти на місці.

Наукові спостереження та узагальнення невербальної комунікації виокремилися у науковий напрямок у 50-ті роки ХХ ст. на основі праць минулого з риторики, хорології та антропології.

Якщо найвиразнішому і найуживанішому засобу із кінетики жесту присвячено чи не найбільше досліджень, то міміці, експресії людського обличчя як емпатійному співпереживаючому спілкуванню ще належить вивчатись.

Рекомендації щодо корекції міжособистісної поведінки за характером міміки і жестів знаходимо в О.Корніяки, Т.Чмута, А.Піза та інших стилістів, висновки яких базуються на

розробках зарубіжних біхевіористів, учених, які вивчають невербальні засоби спілкування.

Людське спілкування не було б таким повнокровним і змістовним, якби не оживлялося мімікою або жестом. Міміка і жести, за висновками психологів та соціологів, допомагають зафіксувати, як налаштований на сприйняття суб'єкт спілкування. Крім того, вони є елементом загальної культури людини, результатом естетичного виховання.

Міміка і жести, несучи в собі емоційний заряд, є відображенням внутрішніх станів і почуттів, виявом зв'язку між духовним життям і почуттєвою сферою, „німою мовою” особи. Міміку вважають також жестом. Взагалі її ще не описано як засіб виразності звукового мовлення і подають разом із жестом, тому що вони „працюють” у парі.

Опис ознак мімічного стану людини дає В.О. Табунська, називаючи загальні психологічні стани радості, гніву, здивування, страждання, страху і презирства. Хоча індивідуальні вияви цих станів охарактеризувати звичайно важко.

Інші розрізняють міміку верхню (очна і лобова), а також нижню - ротову. Функціональний резерв очної міміки вважається досить великим: від вираження сильної волі до розгубленості і засмучення. Але більш за все буває вираженою міміка уваги.

Мова тіла, як і мова слів, досить не проста. Ці мови можуть доповнювати одна одну, а можуть суперечити: на словах людина говорить одне, а її міміка, жести - інше. Як бачимо, саме експресія здатна видати справжні наміри, правдиві відчуття, хвилювання.

Читати обличчя людини - це наука і мистецтво. Вивчення основних мімічних станів виробило одиницю аналізу виразу обличчя - мімічну ознаку, а кілька таких ознак складають мімічний код [2].

Курбатов В.І. виділяє такі мімічні «коди» емоційних станів, як гнів, зневага, страждання, страх, подив, радість [1].

Осовська Г.В. називає деякі особливості міміки, мускулатури обличчя, тісно пов'язаної з активністю очей. Використовуючи „коди” емоційного стану людини, можна скласти перші і нерідко головні враження про людину. Вміння читати мімічний образ людини, оцінювати і використовувати в комунікативній практиці – важлива складова методики ділового спілкування. Нам, майбутнім юристам, бажано розвивати здатність читати невербальні сигнали. До того ж невербальні засоби слід навчитися інтерпретувати не ізольовано від вербальних, а в єдності і в контексті

Література

1. Курбатов В.И. Стратегия делового успеха. – Ростов - на – Дону: Феникс, 1995.
2. Лабунская В.А. Способность к психологической интерпретации невербального поведения // Вопр. психологии.-1987. - №3.
3. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. – М., 1992.
4. Осовська Г.В. Комунікація в менеджменті: курс лекцій. - Житомир, ЖІТІ, 2000.
5. Пиз А. Язык телодвижений. - Новгород, 1992.

СИМВОЛІЧНІ ОСНОВИ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ

Доп.- Беркаш І., студ.
Сумської філії НУВС
Наук. кер. - доц. Василенко В.А.

Юридична термінологія формувалася протягом тривалого часу. Засоби утворення термінологічних одиниць достатньо вивчені у працях багатьох лінгвістів. Особливу ж увагу слід приділяти універсальному процесу, що каузує формування ідеальних слів-знаків, тобто термінів. Таким процесом є процес